

Kedves Testvérek!

Az igehirdetés sorozat következő képe Isten és a népe közötti kapcsolatra: a halászháló. Olyan képeket veszünk sorra vasárnapról vasárnagra, amelyek Isten népének, a gyülekezetnek egy-egy aspektusát tárják fel előttünk. Azt keressük, miben lehet gyógyulás számunkra közösségként, egyénként, ha megtanuljuk egyre inkább úgy látni magunkat, ahogy Isten lát minket. Különleges kijózanodás, különleges önismeret ez az istenismeret fényében.

Textus: Mt 13, 47-50: „Hasonló a mennyek országa a tengerbe kivetett háléhoz is, amely mindenféle halat összegyűjt. Amikor megtelik, kivonják a partra, és nekiülve a jókat edényekbe gyűjtik, a hitványakat pedig kidobják. Így lesz a világ végén is: eljönnek az angyalok, és kiválogatják a gonoszokat az igazak közül, és a tüzes kemencébe vetik őket, ott lesz majd sírás és fogcsikorgatás.”

Általában nem szeretjük azokat a történeteket, aminek nem happy end a vége. Ahol nincs lehetőség változtatni, ami elvágólagos, ami visszafordíthatatlanul rossz vagy nem olyan kimenetelű, mint szeretttük volna. Nehéz azokkal a történetekkel, amit nem érthetünk kristálytisztán, amiben maradnak kérdések, feszültség, ami után több kérdésünk lesz, mint előtte volt. Ez a mai Ige, ez a mai történet pont ilyen. Mégis, valami nagyon fontosat mond el Isten országáról, Isten népe életéről, működéséről és Isten igazságáról.

1. Példázat

Egy bibliai könyvnel különösen fontos a műfajt is jól érteni. Sokszor keressük a tartalom megértését, befogadását, de ehhez az út a műfaj, a forma megértésén keresztül is vezet. A felolvasott Ige példázat. A Mt 13-ban lévő hét példázat záró eleme. Ravasz László fogalmaz így erről a műfajról: „A példázat elbeszéléssé szélesített hasonlat, amelyben egy hétköznapi esemény szellemi, erkölcsi tanítást világosít meg. Abban különbözik az allegóriától, hogy míg az allegóriában a szemléletes az elvontnak a jelképe, addig a példázatnál a kettő között csak hasonlóság van.” A példázatok műfaji sajátosságai a képi- és fogalmi sík közötti kapcsolat megértése mellett a példázatok közösségi értelmezése felé visznek minket. Nem arról van szó ugyanis, hogy ki-ki maga értelmezi valahogy magára érte a példázatot: ezek Isten országáról, Isten munkájáról beszélnek, Isten népére kell vonatkoztatnunk őket. Folyamatokat, tendenciákat, törvényszerűségeket, általános igazságokat fogalmaznak meg egyszerű, képi módon. Mindezt a sűrités eszközével, a megértés és jobb befogadhatóság érdekében teszik. Ezek az igazságok gyakran nem egyszerűen megérthetők, hanem részei egy nagyobb igazságnak. Egy-egy darabja a nagy kirakósnek, melynek egésze már most felsejlik, de teljes egészében feltehetően csak majd ez élet után fogjuk átlátni egyben, mikor majd színről-színre fogunk látni.

A Mt 13-ban hét példázatot találunk: magvető, búza és konkoly, mustármag, kovász, elrejtett kincs, igazgyöngy és háló.

2. A példázat értelme

2.1. A hálóról szóló példázat azon kevesek egyike, amiket meg is magyaráz Jézus. A példázat a 47-48. versekben található, a magyarázat a 49-50. versekben. Hasonlóságokat mutat a példázat a búza és konkoly példázattal, mégsem iker példázataik egymásnak. Képi anyaga a halászhálóból ered, ami a Galileai-tenger partján különösen is autentikus volt a hallgatók számára.

2.2. Az Újszövetség kétféle görög szót használ a magyarra „háló”-ként fordított kifejezésre. Az egyik egy olyan kisebb háló, amit két ember ki tud vetni a hajóból és be is tudja húzni azt (mint a csodálatos halfogás történetében). A másik, itt is használatos szó csak itt fordul elő az Újszövetségben. Magyarra a „gyalom” kifejezéssel, vagy „kerítőhálóként” fordítható. Ez egy 250-300 m hosszú (!) és 2 m széles háló volt. Aljára nehezekeket erősítettek, tetejére úszás elősegítő fadarabokat. Két hajóból kezelték az eszközt, jobbra 4 halászt vett igénybe az üzelemtetése. A gyalom az Ószövetségben 9-szer fordul elő, pl. az Ez 47,10-ben eszkatalogikus értelemben. A Mt -ban szereplő használat és a példázat is a végidők felé mutat, kapcsolódva az ezékieli jelentéshez.

2.3. A példázat szerint az Isten országának működése hasonló ahhoz a történéshez, mint a gyalommal történő halászás. Fontos megérteni azonban, hogy a példázat nem a másik hasonló kép értelmét veszi fel (Péter halászik és emberhalásznak hívja el Jézus), hanem a hangsúly az ítéleten van: a gyalom által összegyűjtött mindenféle hal szétválogatásán. A Galileai-tengerben egyébként valóban sokféle halfajta volt: ma 24 félélt különböztetnek meg benne.

2.4. A jók összegyűjtése és a hitványak kidobása a végidőkről szóló példázatok, képes beszédek világát idézik: a külső sötétség, a kivettetés képe az Istennel való közelség és közösségtől való megfosztás, a pusztulás képei. Az angyalok a világ végén, a végítélet részeként kettéválasztják az igazat a hamistól (kapcsolódva a búza- és konkoly képéhez, juhok és kecskék példázatahoz). Akkor két út lesz: jutalom és büntetés. A tüzes kemence a végső megsemmisülés képe, a sírás és fogcsikorgatás a megsemmisülés előtti borzalmak és rettegés pillantképei.

2.5. Amire szeretnék még fókuszálni most az a búza és konkoly és a kerítőháló példázata közötti különbség, ahogy Szabados Ádám fogalmaz:

„Jézus a konkoly példázatával azt tanította, hogy az Isten országa még nem hozta el a világban a nagy szétválasztást, az Ország ebben a világkorszakban a gonoszág közepette létezik, és egyelőre ne is várjunk mást. A háló példázata

arra figyelmeztet, hogy az Isten országa magával sodor gonoszokat is. (...) Az Isten országa erő, mely hat az emberekre. Ahogy a kerítőháló a partra vonja a halakat, Isten királyi uralma is sokakat magával sodor. (...) megérintenek olyanokat is, akik soha nem lesznek igazi hívőkké. Hatásuk alá kerülnek, de nem születnek újjá. (...) Vonzáskörébe kerülnek sokan, akik megízlelik az eljövendő világ erőit, látják a csodákat, észreveszik a hívőket átforgató mennyei fuvallatot, békességet és valamiféle örömet éreznek a jelenlétükben, maguk is félig-meddig szeretnék a dolgot, de a szívük nem lesz teljesen az Úré.”

3. Hogyan állít most ez minket Isten elé a börtben?

Drága Testvérek, börtben komolyan megállít minket ez az Ige: súlyos igazságról van itt szó. „Az Isten országának a titka, hogy nem mindenki megy be oda, aki azt mondja: Uram! Uram! Lesznek hitvány halak a hálóban, akiket kidobnak. Aki nem született újonnan víztől és Lélektől, az nem mehet be az Isten országába, még akkor sem, ha vallásos ember, mint Nikodémus. Nincs az életben ennél fontosabb kérdés.”

Öt fókusz hadd állítsak most elétek ezzel az Igével kapcsolatban:

3.1. Vessük az eszünkbe Jézus szavait, amit a napokban olvastunk:

„Ne nyugtalankodjék a ti szívetek: higgyetek Istenben, és higgyetek énbennem! Az én Atyám házában sok hajlék van; ha nem így volna, vajon mondtam volna-e nektek, hogy elmegyek helyet készíteni a számotokra? És ha majd elmentem, és helyet készítettem nektek, ismét eljövök, és magam mellé veszek titeket, hogy ahol én vagyok, ti is ott legyetek.” /Jn 14, 1-3/ Nem azért áll előttünk a példázat, hogy megfélemlítsen, rettegésben tartson, hanem hogy megmutassa az igazságot a számunkra és a helyzet komolyságát. És hogy ebben a helyzetben van utunk Jézushoz. Megmutatja, mit kell tennünk, a hozzá való ragaszkodásra hív. Ne várj tovább, ne vacillálj, mert valójában nincs időd erre. Gyere hozzá, higgy benne és add át magadat neki valóban, szív szerint. Ha pedig ezt megtetted, add át neked a félelmet, az aggodalmat. Ő nem azt akarja, hogy miután az Övé vagy, azon tépelődj, hogy „De biztos?” Meg akar szabadítani minden felesleges nyugtalanságtól és aggodalomtól. Azt akarja, hogy a Vele való megbékélt állapotban éld le az életedet. Ez az ajándék pedig a tiéd.

3.2. A mi feladatunk: a begyűjtés. Isten népe ezt a küldetést kapta. A válogatás az angyaloké, akik az Emberfia parancsára teszik majd ezt. Szereptévesztésben van az egyház, Isten népe, ha elkezd már itt a földön válogatni. Szabadítson meg minden ilyen típusú ítélkezéstől minket a mi Urunk.

3.3. A képbén nagyon érdekes a statikusság és dinamikus mozgások jelenléte. Statikusság a háló sajátja, azaz az egyház, Isten népe leginkább a helyén kell legyen, jelen kell legyen! Ha mozdul, akkor a misszió miatt mozdul, terjed, de leginkább jelen van és elérhető. Az aktivitás a képbén az emberfia, az angyalok része, s a földön is, addig is Isten dolga: Ő az aktív cselekvő, mi pedig az Ő üzenetét hordozzuk és várjuk az Ő aktivitását. Ő gyógyít ma is bennünket s végzi a munkáját miközöttünk.

3.4. A szakaszban az ítélet képei mind jövő időben vannak, az intést szolgálják. Az ítélet meghirdetésének pillanatai ezek (egyébként ebben a példázatban a jutalomról nincs szó). A bibliai gondolkozásmódban pedig az ítélet meghirdetése és végrehajtása között van lehetőség a megtérésre, a szívbéli megváltozásra, Istenhez fordulásra.

3.5. Végezetül lehet még egy feladatunk Isten népeként: ez pedig a háló reparálása. Hadd hozzak egy Igét a Galata levélből egy teljesen más kontextusból:

„Testvéreim, ha valakit tetten is érnek valamilyen bűnben, ti, akik lelki emberek vagytok, igazítsátok helyre az illetet szelíd lélekkel.” /Gal 6,1/ Erre az összefüggésre Christopher hívta fel a figyelmemet, mikor beszélgettünk erről az Igéről. Az itt szereplő ige, a „helyreigazít” (...) „eredetileg megjavítást, helyreigazítást jelent, de a köznapi görög nyelv a vállficamok és a halászhálók kontextusában is használta: visszapatint a helyére, nagyjavítást végez rajta. Egyértelmű tehát, hogy egy olyan helyreállítási folyamatot jelöl, ami olykor sok munkával jár, többnyire fájdalmas, ugyanakkor szükséges ahhoz, hogy valami vagy valaki ismét rendeltetésszerűen működjön. A levél fő üzenete szempontjából értelmezve ezt: „a tévtanítóknak való engedésre hajló gyülekezeti tagokat a többiek vezessék vissza a helyes útra, az egy evangéliumhoz: az egyedül Jézus Krisztusba vetett hit általi üdvösség hitére és az annak megfelelő életvitelre.”

Feladatunk tehát ez is Isten népeként: a háló foltozása, a bűn néven nevezése, a megtérésre hívás, az igazsághoz való ragaszkodás és a könyörgés Isten előtt: Ő őrizze meg, újítsa meg és tartsa meg az Ő népét.

Adja Isten, hogy ez a példázat is elérjen minket, Isten beszéljen a szívünkre ezen keresztül is, munkálja a Tőle jövő megújulást számunkra!

Ámen!

Thoma László